

Lönestrukturstatistik, primärkommunal sektor 2015

AM0106

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	6
1.1.4	Redovisningsgrupper	7
1.1.5	Referenstider	7
1.2	Fullständighet	7
B.2	Tillförlitlighet	7
2.1	Tillförlitlighet totalt	7
2.2	Osäkerhetskällor	7
2.2.1	Urval	7
2.2.2	Ramtäckning	7
2.2.3	Mätning	7
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	10
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	10
5.1	Spridningsformer	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Löner och arbetskostnader

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja, ingår i Sveriges officiella statistik

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet (MI)
Postadress: Box 1236, 111 82 STOCKHOLM
Besöksadress: Österlånggatan 43
Kontaktperson: John Ekberg
Telefon: 08-545 292 40
E-post: fornamn.efternamn@mi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Lena Österberg
Telefon: 019-17 60 19
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Ingen egen insamling av grunduppgifterna görs. Grunduppgifterna samlas in av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Personnummeruppgifter finns i statistikregistret. Sekretess gäller i 70 år. Personnummer lämnas inte ut, varken till Medlingsinstitutet (som är statistikansvarig myndighet) eller till annan beställare.

Vid begäran från privatperson enligt Personuppgiftslagen (1998:204) lämnas registerutdrag, som innehåller uppgifter om den egna personen.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehov är under utredning.

A.9 EU-reglering

Ingen reglering styr undersökningen, men flera av undersökningsvariablerna ingår i undersökningen Structure of Earnings Survey. För denna senare undersökning finns en förordning, Rådets förordning (EG) nr 2744/95, av den 27 november 1995, om statistik över löners struktur och fördelning.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner inom Sveriges kommuner i termer av nivå, utveckling och struktur.

Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting (tidigare Kommun- respektive Landstingsförbundet) har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över den primärkommunala sektorn. Från och med 2001 producerar SCB statistiken på uppdrag av Medlingsinstitutet (MI) som ansvarar för den officiella lönestatistiken.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och annan jämförande lönestatistik. Huvudsakliga användare av statistiken är Medlingsinstitutet, massmedia, departement, landsting, kommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en totalundersökning. Sveriges Kommuner och Landsting samlar in individuppgifter från samtliga kommuner. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB.

A.13 Internationell rapportering

Nej, statistiken rapporteras inte internationellt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet ansvarar för eventuella förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner inom Sveriges kommuner i termer av nivå, utveckling och struktur.

Sveriges Kommuner och Landsting samlar in individuppgifter från samtliga kommuner. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB.

Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över den primärkommunala sektorn. Samarbetet har tillkommit för att undvika dubbelinsamling av statistik, då Sveriges Kommuner och Landsting varje år också samlar in löneuppgifter till sin förhandlingsstatistik.

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och jämförande lönestatistik. Huvudsakliga användare av statistiken är Medlingsinstitutet, massmedia, departement, landsting, kommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar framför allt medel- och medianlöner för olika grupper av kommunalanställd personal men också antal anställda för respektive grupp. Indelningen görs bland annat efter ålder, kön, utbildning och yrke.

1.1.1 Objekt och population

Målobjekten utgörs av samtliga anställningar inom den primärkommunala sektorn den 1 november 2015 samt anställningar med lön per timme som fått ersättning utbetald i november för arbetad tid under oktober. Anställningarna ska omfattas av kollektivavtalet Huvudöverenskommelse (HÖK). Anställda inom kommunalägda bolag ingår inte i undersökningen, de ingår i undersökningen för privat sektor. Vidare exkluderas anställningar för heltidstjänstlediga, arvodesanställda, förtroendevalda samt deltidsanställda brandmän och befäl.

I lönepopulationen, som denna undersöknings uppgifter bygger på, ingår endast personer som under mätmånaden fyllt 18 men inte 67 år. Denna åldersavgränsning utökades 2014 från 18-64 till 18-66 år. Dessutom exkluderas anställningar som hör till arbetsmarknadspolitiska åtgärder, anställningar med en månadslön under 12 000 kronor samt anställningar med en tjänstgöringsomfattning som är mindre än fem procent.

En person kan förekomma, och räknas, flera gånger om denne har flera tjänster. Således räknas antalet tjänster, inte antalet personer. Lönepopulationen består av cirka 90 procent av alla anställningar inom den primärkommunala sektorn.

1.1.2 Variabler

Variabelinnehållet beskrivs i alfabetisk ordning.

Förmåner

Förmåner är all form av ”ersättning för arbete” som man som anställd kan få i annat än kontanter såsom bil, kost, bostad etc. enligt Skatteverkets normer.

Grundlön

Med grundlön avses avtalad lön inklusive fasta lönetillägg. I det fall tjänstgöringsomfattningen ej avser heltid räknas grundlönen om till heltid. Grundlönen räknas per individ om till att motsvara heltid med hjälp av tjänstgöringsomfattning. På liknande sätt räknas grundlönen för timanställda upp till en lön motsvarande 165 timmars arbete.

Kommun

Med kommun avses i normalfallet anställningens tjänsteställe. Kommunindelningen följer 2015 års regionala indelning.

Kommunalförbund

Inom vissa län förekommer kommunal verksamhet som ej kan hänföras till en specifik kommun utan drivs gemensamt av flera kommuner eller tillsammans med ett landsting. Här ingår bland annat vård- och brandförbund. Dessa kommunalförbund ingår i primärkommunal sektor.

Kön

Uppgift om kön hämtas från individernas personnummer.

Län

Med län avses i normalfallet individens tjänsteställe. Länsindelningen följer 2015 års regionala indelning.

Månadslön

Med månadslön avses anställningens sammanlagda grundlön plus rörliga lönetillägg samt förmåner. Övertidsersättning ingår ej. I det fall tjänstgöringsomfattningen ej avser heltid räknas grundlönen och de rörliga lönetilläggen om till att avse heltid, dock inte förmåner. Summan av de uppräknade rörliga lönetilläggen för en individ får ej överstiga 50 procent av grundlönen. Om så är fallet används de utbetalda rörliga lönetilläggen istället för de uppräknade rörliga lönetilläggen.

Offentlig sektor

Med offentlig sektor avses primärkommunala, landstingskommunala och statliga verksamhetsområden.

Region

Regioner är fördelade efter klassificeringen NUTS2 (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques): 1) Stockholms län, 2) Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Örebro samt Västmanlands län, 3) Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, samt Gotlands län, 4) Blekinge samt Skåne län, 5) Hallands samt Västra Götalands län, 6) Värmlands, Dalarnas samt Gävleborgs län, 7) Väster-

norrlands samt Jämtlands län, 8) Västerbottens samt Norrbottens län.

Rörliga lönetillägg

Rörliga lönetillägg är knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB, jour- och beredskapsersättning. Även vissa svårklassificerade tillägg förs hit.

Tjänstgöringsomfattning

Med tjänstgöringsomfattning avses faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid för en individ under mätmånaden. Med heltidstjänstgörande avses den som är antingen heltidsanställd utan partiell tjänstledighet eller timanställda som arbetat 165 timmar eller mer. Med partiell tjänstledighet avses föräldraledighet enligt lagen om allmän försäkring, lagen om rätt till ledighet för vård av barn, utbildning m.m. Med deltidstjänstgörande avses den som är antingen heltidsanställd med partiell tjänstledighet eller deltidstjänstgörande med eller utan partiell tjänstledighet, eller timanställd som arbetat mindre än 165 timmar under mätperioden. Med tjänstledig avses den vars inrapporterade tjänstledighet är 100 procent av den överenskomna tjänstgöringsomfattningen, eller den vars utbetalda lön minus utbetalda rörliga lönetillägg och övertidstillägg ej överstiger 100 kronor. Tjänstgöringsomfattningen kan ej överstiga 100 procent.

Utbildning

Klassificering av utbildningens nivå och inriktning för den högsta utbildningen har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN 2000). Uppgift om individernas utbildning har hämtats från SCB:s Utbildningsregister, 2015 års version.

Verksamhetsområde

De anställda är indelade i verksamhetsområdena utbildning, hälso- och sjukvård, omsorg och sociala tjänster samt övrig verksamhet.

Yrke

Klassificering av yrke har skett enligt SSYK 2012 (Svensk standard för yrkesklassificering) som nära ansluter till den internationella yrkesnomenklaturen ISCO-08 (International Standard Classification of Occupations).

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mätmånaden.

Överenskommen sysselsättningsgrad

Det förekommer tre olika överenskomna sysselsättningsgrader i redovisningen, heltidsanställda, deltidstjänstgörande och övriga. Övriga består huvudsakligen av timanställda där ersättning utgår per arbetad timme. Observera att heltidsanställda ibland kan vara deltidstjänstgörande p.g.a. partiell tjänstledighet. De som tillhör de överenskomna sysselsättningsgraderna deltidstjänstgörande och övriga kan ibland vara heltidstjänstgörande.

1.1.3 Statistiska mått

Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre-* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år. Medellön beräknas som summan av individernas heltidslön dividerat med antalet individer. Med undre kvartil, median och övre kvartil avses den lön som 25 procent, 50 procent respektive 75 procent av anställningarna befinner sig under.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I statistiken görs framförallt indelningar efter kön, region, utbildning och yrke. Indelningar efter ålder, tjänstgöringens omfattning och månadslön förekommer också. Specialbearbetningar kan göras på en finare redovisningsnivå eftersom materialet är totalundersökt.

1.1.5 Referenstider

Huvuddelen av uppgifterna avser den 1 november 2015. Lön och lönetillägg för timanställningar samt lönetillägg för heltids- och deltidsanställningar baseras på arbetad tid under oktober månad. Grundlön för heltids- och deltidsanställningar baseras på överenskommen sysselsättning och lön den 1 november.

1.2 Fullständighet

Inte aktuellt.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens tillförlitlighet är enligt vår bedömning god.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning utgörs av anställningar som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som var anställd under oktober men ej från och med den 1 november tillhör denna kategori.

Undertäckning utgörs av anställningar som tillhör målpopulationen men som inte kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som anställdes från och med den 1 november samt ett mindre antal anställda under övriga centrala överenskommelser berörs. Några beräkningar på undertäckningen är ej gjorda.

2.2.3 Mätning

Materialet samlas in av Sveriges Kommuner och Landsting som också gör det största granskningsarbetet. Olika former av rörliga lönetillägg för vissa yrkesgrupper är svåra att periodisera. Någon särskild studie har inte gjorts för att kartlägga mätfelens omfattning och storlek.

2.2.4 Svarsbortfall

Objektbortfall utgörs av icke inrapporterade anställningar och partiellt bortfall utgörs av saknade enstaka uppgifter för anställningar. Storleken på dessa fel har inte beräknats.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppkomma t.ex. i samband med dataregistrering och granskning. Materialet granskas av Sveriges Kommuner och Landsting.

Storleken på dessa fel har ej beräknats.

2.2.6 Modellantaganden

Ej aktuellt.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen är en årsundersökning där uppgifter samlas in för november månad under undersökningsåret. Publicering sker sedan i maj året efter undersökningsåret.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är cirka fem månader från det att Sveriges Kommuner och Landsting i december 2015 samlade in uppgifterna tills det att SCB publicerar uppgifter i maj 2016.

3.3 Punktlighet

I enlighet med publiceringsplanen publicerades uppgifter för 2015 den 20:e maj 2016.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

En ny yrkesklassificering, SSK 2012 (Standard för svensk yrkesklassificering), införs från och med 2014. Konsekvensen av detta blir att det inte går att beräkna löneförändringar mellan olika yrken från tidigare årgångar som är klassificerade enligt SSK 96.

Från och med 2014 redovisas endast löne- och antalsuppgifter från lönepopulationen. Tidigare bestod undersökningen av en sysselsättningspopulation som användes till sysselsättningsuppgifter och en delmängd av denna, en lönepopulation, som användes till löneuppgifter.

Ytterligare en förändring från och med 2014 är att åldersavgränsningen i lönepopulationen är utökad från 18-64 år till 18-66 år.

Från och med 2012 har tabellerna 10 och 12 i det statistiska meddelandet (SM) uppdaterats. Både namn och underlag till tabellen har ändrats, det resulterar i att det är fler heltidsanställda i tabellerna.

Till och med 2011 har Trollhättans kommun redovisat för stora belopp i sina rörliga lönetillägg. Från och med 2012 ska uppgifterna vara korrekta.

För 2011 och 2012 har inte Gotlands kommun kunnat redovisa ersättning för jour på grund av problem vid lönesystemsbyte. Detta påverkar lönerna för verksamhetsgruppen hälso- och sjukvård i SM-tabellerna 10 och 11.

Versionerna för åren 2000-2010 av Utbildningsregistret har varit felaktiga, korrigering har skett för åren 2006-2010.

Från och med 2011 års undersökning ingår förmåner i månadslönebegreppet.

För 2010 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommuner:

Upplands-Bro, Mörbylånga, Vårgårda, Kungälv och Övertorneå.

För 2009 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommuner: Upplands-Bro, Mörbylånga, Vårgårda, Kungälv Lekeberg och Övertorneå.

För 2008 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommuner: Göteborg och Berg.

För 2007 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommun: Boden.

Till och med 2007 har yrkesvariabeln SSYK nycklats från en BSK-kod (SKL:s yrkeskod). Från och med 2008 nycklas SSYK istället från en AID Etikett-kod (SKL:s nya yrkeskod). Detta kodbyte har lett till vissa förändringar mellan SSYK-grupper. Det gör att jämförelser av SSYK före och efter 2008 måste göras med stor försiktighet.

Under åren 2006 och 2007 ingick det plusarbetare i undersökningens sysselsättningspopulation, men inte i lönepopulationen då de hade löner som låg under de marknadsmässiga lönerna. Under 2006 var plusarbetarna ca 16 200 stycken och under 2007 var de ca 13 300 stycken.

Heby kommun har från 2007 förts över från Västmanlands län till Uppsala län vilket berörde omkring 1 000 personer inom primärkommunal sektor.

Från och med 2006 är antalsuppgifterna avrundade.

Under 2006 minskade antalet personer för Norrtälje kommun med ungefär hälften på grund av bolagisering.

Mättidpunkten var fr.o.m. 1965; 1 oktober. 1973 förändrades den till den 1 mars, vilket resulterade i att 1972 års undersökning inställdes. Fr.o.m. 1990 ändrades mättidpunkten till den 1 november med undantag för 1991 års statistik då den var den 1 oktober. Försiktighet vid jämförelser över tiden bör iakttas.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

SCB producerar även motsvarande statistik för den resterande delen av offentlig sektor samt för arbetare respektive tjänstemän inom den privata sektorn. Dessa redovisas i form av statistiska meddelanden för respektive undersökning (Löner inom Statlig sektor AM 50, Landstingskommunal sektor AM 51, Arbetare inom privat sektor AM 57 samt Tjänstemän inom privat sektor AM 62). Vid jämförelser mellan de olika Statistiska meddelandena måste olikheter i lönebegrepp, populationsavgränsning och mätperiod beaktas.

SCB publicerar även undersökningen Konjunkturstatistik, löner för kommuner och landsting varje månad i form av ett Statistiskt meddelande, AM 49. Konjunkturstatistiken skiljer sig från lönestrukturstatistiken på några viktiga punkter. Den största skillnaden är att lönestrukturstatistiken samlar in uppgifter per individ medan konjunkturstatistiken samlar in uppgifter aggregerat per kommun.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Eftersom denna undersökning är individbaserad och innehåller uppgifter på personnummernivå, går den bra att sammanvända med annan statistik med uppgifter på samma nivå.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Den huvudsakliga redovisningen av lönestatistiken för primärkommunal sektor sker i det statistiska meddelandet AM 52 samt i SCB:s Statistikdatabas. Uppgifterna ingår också i underlaget för lönestatistik avseende hela arbetsmarknaden som publiceras separat i de statistiska databaserna under namnet Lönestrukturstatistik, hela ekonomin.

5.2 Presentation

I det statistiska meddelandet redovisas statistiken framförallt i tabellform, men en sammanfattning av lönestatistiken görs även i textform där övergripande resultat redovisas med hjälp av diagram. I SCB:s Statistikdatabas ligger materialet i tabellform och på undersökningens webbplats finns både tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

Statistiken finns även dokumenterad i SCB:s dokumentationsmall SCBDOK, samt detaljerad information om mikrodata finns i dokumentationen MetaPlus. Dessa går att nå via SCB:s webbplats www.scb.se/AM0106.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Personnummer lämnas dock aldrig ut av sekretesskäl.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontaktas SCB:

Statistikservice: 08-506 948 01,

E-post: lonestat@scb.se

eller

Lena Österberg, tfn: 019-17 60 19, E-post: fornamn.efternamn@scb.se.